

ZPRÁVA O ČINNOSTI VLASTIVĚDNÉHO SPOLKU ČESKOLIPSKA V ROCE 2021

Jaroslav Panáček

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, náměstí Osvobození 297, 470 01 Česká Lípa; panacek@muzeumcl.cz

Publikační činnost

V červenci 2021 vydal spolek se spoluvydavatelem Státním okresním archivem v České Lípě a Vlastivědným muzeem a galerií v České Lípě s příspěvím dotace Města Česká Lípa na celoroční kulturní činnost jubilejní 30. číslo Vlastivědného sborníku *Bezděz* o rozsahu 416 stran s obsahem:

Miloslav Sovadina: Editorial; Jaroslav Panáček: Raně středověké pohřebiště v Dubé; Jan Rejzek: Vzestup moci Berků z Dubé v neklidných dobách 15. století, 1. část; Alexandr Putík: Joachim (Chajim) Gans Braunschweig (zemř. před 1631?) a jeho usazení v České Lípě [Je totožný s metalurgem Joachimem Gaunzem, účastníkem expedice do severoamerického Roanoke?]; Olga Baird (Jacenko): Portrét Louisy Zenker je prací Sophie Cheradame (Život a osud majitelů portrétu, moskevských obchodníků a bankéřů Zenkerů z Valteřic); Richard Škoda - Lukáš Blažej - Dana Věbrová: Příspěvek k poznání nosatcovitých brouků (Coleoptera: Curculionoidea) inverzních roklí Labských pískovců (Severní Čechy); Petr Mužák: Fosilie rohateckých vrstev v okolí Bezdězu (spodní Coniak); Jaroslav Panáček: Vývoj židovského osídlení v České Lípě; Michal Gelnar: Nálezy barokního skla z katastru obce Okrouhlá na úpatí Lužických hor; Martin Aschenbrenner: Sklárna ve Svoru a české obyvatelstvo; Michal Gelnar: Sklářské aktivity na katastru obce Svora v Lužických horách; Miloslav Kolomazník: Vítěz nad císařem Napoleonem v Dubé; Martin Aschenbrenner: Karel Kinský st. a panství Sloup (1827–1831); Jaroslav Panáček: Puškařská rodina Mašků (Maschek) v Jablonném v Podještědí; Helena Ciompová: Skládanka jménem Heinrich Strehblow; Marek Hofman - Jana Kačerová - Filip Švácha: Českolipská vagónka; Petr Havránek: Kamenná slunce; Petr Havránek: Skalní říčení v Lindavě; Jaroslav Panáček: Zpráva o činnosti Vlastivědného spolku Českolipska v roce 2020; Petr Kozojed: Zpráva o činnosti Státního okresního archivu Česká Lípa za rok 2020; Zdeněk Vitáček: Zpráva o činnosti Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě za rok 2020; Ladislav Smejkal: Zemřel RNDr. Petr Kühn, CSc.; Petr Havránek: Miroslav Plekanec 1943–2020.

Velmi intenzivně se pracovalo na přípravě nové grafické podoby sborníku *Bezděz* od příštího ročníku 31. Byly zpracovány a připomínkovány nové grafické podoby obálky i vnitřního obsahu.

Rozsáhlé práce byly provedeny na přípravě knihy *Krajem svaté Zdislavy*. Probíhalo doplňování textů, jeho korektury a kontrola. Fotily se chybějící snímky. Zahájena byla grafická a tisková příprava. Sháněly se potřebné finanční prostředky, byla podána žádost na Česko-německý fond budoucnosti a byli osloveni i soukromí donátoři.

Výstavní činnost

Výstava s názvem Nordböhmischer Excursions-Club – Deset výletů v roce 1878, která mapovala prvních deset výletů, jež pořádal Nordböhmischer Excursions-Club v roce svého založení a kterou poprvé představil spolek veřejnosti v roce 2018, byla v červenci 2020 převezena na hrad Bezděz, kde bylo její zhlédnutí nabídnuto návštěvníkům hradu do konce návštěvní sezóny roku 2021. Převoz a instalaci výstavy na hrad i zpět do depozitáře zajišťovali členové spolku Michal Panáček a Jaroslav Panáček.

Ve spolupráci s městem Česká Lípa a jeho příspěvkovou organizací Kultura Česká Lípa jsme připravili venkovní výstavu Příběh vodního hradu. Od května do října byly kolem vodního hradu rozmístěny čtyři naučné panely představující turistům a návštěvníkům historii a život na středověkém hradě.

Přednášková a zájezdová činnost spolku

Plánované jarní přednášky, vycházky a výlety se neuskutečnily z důvodu vládních opatření proti Coronaviru.

- 13. října 2021, jazzklub U bílého černocho od 18 hodin
Třetí republika na křižovatce dějin a voleb 1946 (z cyklu Neznalost dějin neomlouvá). Přednáška Mgr. Martina Tichého, historika Ústavu pro studium totalitních režimů v Praze.
- 16. října 2021, Villa Hrdlička od 14 hodin
Proměny a tvář České Lípy 1969–1989. Přednáška Zdeňka Pokorného.
- 6. listopadu 2021, sraz v 8:30 na hlavním nádraží
Dušíčkový výlet: Návštěva rekonstruovaného poutního místa s kostelem Navštívení Panny Marie v Horní Polici. Doprovázel Martin Aschenbrenner a páter Stanislav Příbyl.
- 13. listopadu 2021, Villa Hrdlička od 14 hodin
Jindřich z Lipé, jeho synové a dědicové. Přednáška Miloslava Sovadiny.
- 17. listopadu 2021, jazzklub U bílého černocho od 18 hodin
Svoboda hudbou – 17. listopad z pohledu České filharmonie (z cyklu Neznalost dějin neomlouvá). Přednáška Mgr. Martina Tichého, historika Ústavu pro studium totalitních režimů v Praze.
- 20. listopadu 2021, Villa Hrdlička od 14 hodin
Karolína Světlá a její kraj. Zajímavosti a památky Podještědí. Přednáška Milana Turka.
- 15. prosince 2021, jazzklub U bílého černocho od 18 hodin
Ztracený příběh krále Šumavy... (z cyklu Neznalost dějin neomlouvá). Přednáška Mgr. Martina Tichého, historika Ústavu pro studium totalitních režimů v Praze.

Celkem se všech klubových akcí (přednášky, výlet) v roce 2021 zúčastnilo 180 osob.

Výroční členská schůze VSČ

Slavnostní výroční členská schůze a setkání s významnými hosty ke 30. výročí založení Vlastivědného spolku Českolipska a k vydání 30. čísla vlastivědného sborníku Bezděz se konalo 7. října 2021 od 17 hodin v jazzklubu U bílýh černocha v České Lípě.

Akci moderovali předseda spolku Michal Panáček spolu s členkou výboru Jaroslavou Vondrovou.

V první části slavnostního večera bylo vzpomenuo dvou významných členů spolku, kteří naše řady v nedávné době opustili. Minutou ticha byla uctěna památka RNDr. Petra Kühna, CSc. a Mgr. Ladislava Smejkal. Oba byli dlouholetí pracovníci vlastivědného muzea, vlastivědní badatelé a členové redakční rady sborníku Bezděz.

Následně předseda Michal Panáček stručně shrnul činnost a aktivity spolku v letech 2020 a 2021 a plány na rok 2022. Jednou z hlavních částí programu večera bylo představení ediční a publikační činnosti a přednáškové a osvětové práce spolku v uplynulých třiceti letech. „Otcové zakladatelé“ Miloslav Sovadina a Jaroslav Panáček vzpomněli na úplné počátky spolku v raných 90. letech minulého století. Následně vystoupila s připomínkou mnoha stovek výletů a přednášek členka výboru Magdalena Pujmanová. Michal Rádl, člen výboru spolku, stručně připomněl, jak se za třicet let proměnila členská základna spolku. Význam spolkového periodika, sborníku Bezděz, připomněl svým příspěvkem vedoucí českolipského archivu Petr Kozojed. Na závěr předseda Michal Panáček představil významné projekty výstavní a publikační činnosti, které spolek rozvinul po roce 2017.

V druhé části slavnostního večera bylo přistoupeno k udělení pamětního odznaku deseti osobnostem, které se zasloužily svojí prací o činnost spolku a vydávání sborníku Bezděz. Oceněni byli Ladislav Smejkal in memoriam, Miloslav Sovadina, Jaroslav Panáček, Olga Sykáčková, Petr Kühn in memoriam, Jana Blažková, Miroslav Honců, Zdeněk Pokorný, Marta Ponocná a čestný odznak dostala také starostka města Česká Lípa Jitka Volfová.

Spolek připravil ke svému 30. výročí také trička s emblémem pamětního odznaku a hrnky se stejným emblémem, které spolu s mnoha publikacemi vydanými spolkem byly nabízeny k prodeji. Ve foyer byla uspořádána příležitostná výstava, která na několika panelech rekapitulovala úspěšných třicet let spolku. Zároveň bylo vystaveno jak všech třicet vydaných ročníků sborníku Bezděz, tak i všechny další publikace, které spolek za dobu své činnosti vydal.

Na závěr celé akce poděkoval předseda za hojnou účast členstvu a váženým hostům a pozval je na slavnostní pohoštění. Následující společenský večer byl podbarven příjemným hudebním vystoupením s českými a moravskými lidovými písněmi. Akce se zúčastnili i první místostarosta města Jaroslav Turnhöfer, druhý místostarosta města Martin Brož, zastupitelé Jakub Mencl, Roman Málek, Tomáš Vlček, tajemnice MěÚ Eva Bartoňová, ředitelka knihovny Dana Kroulíková, ředitel muzea Zdeněk Vitáček, provozovatel muzea vystěhovalectví v Náhlově Petr Polakovič, pan Petr Fletcher a mnoho dalších hostů. Celkem se akce zúčastnilo okolo 60 osob.